

โครงการขับเคลื่อนหลักสูตรเสริมสร้างเกียรติภูมิข้าราชการ :

สำนักข้าราชการไทยไม่โกง เพื่อจังหวัดสงขลาใสสะอาด

วันที่ ๑๙ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐

สรุปประเด็นการอภิปรายหัวข้อ : จริยธรรมนำไทย สร้างรัฐโปร่งใส ป้องภัยทุจริต

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม (ผอ. ศมนรัตน์ จันทรจำลอง)

การขับเคลื่อนงานด้านจริยธรรม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่าง ๆ และการปฏิรูปประเทศ เพื่อเข้าสู่ประเทศไทย ๔.๐ และการปฏิรูประบบราชการ ข้าราชการ ๔.๐ และการขับเคลื่อนมาตรฐานทางจริยธรรมสู่การปฏิบัติ การปรับทัศนคติของข้าราชการผู้มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ ๔.๐ ต้องส่งเสริมให้ข้าราชการมีวินัย ยึดมั่นในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชาติและประชาชน โดยการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ ก.พ. ร่วมกับองค์กรกลางบริหารงานบุคคลประเภทต่าง ๆ ดำเนินการ และได้ร่วมกันกำหนดค่านิยมหลัก ๗ ประการ ได้แก่

๑. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศอันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. ซื่อสัตย์สุจริตมีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

๓. ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

๔. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และมีจิตสาธารณะ

๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๖. ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

และเห็นควรให้มีผู้รับผิดชอบมาตรฐานทางจริยธรรมโดยเสนอให้มี “คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ก.ม.จ.)” เป็นกลไกระดับชาติ โดย ก.ม.จ. มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำพฤติกรรมในการรักษาจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล เช่น การทดลอง

ปฏิบัติงาน การแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง และการให้บำเหน็จความชอบ โดยเฉพาะในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนจริยธรรมที่จะส่งผลกระทบต่อการพิจารณาให้คุณให้โทษ อาทิ การย้ายผู้ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือมีความเสี่ยงต่อการฝ่าฝืนจริยธรรม การนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ประกอบการแต่งตั้งตำแหน่งระดับสูง (ปลัดกระทรวง อธิบดี) การสั่งไม่เลื่อนเงินเดือน และคณะกรรมการประจำส่วนราชการต้องวางกลยุทธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนกลไกด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในส่วนราชการ การสร้างภาคีเครือข่ายร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ต้องอาศัยการสนับสนุนจากผู้บริหารส่วนราชการในเรื่องของอัตรากำลังและงบประมาณ และกำหนดให้เป็นวาระเร่งด่วน

### ผู้แทน ป.ป.ช. จังหวัดสงขลา (ผศ. ดร. ไพโรจน์ ตัวงวิเศษ)

แนะนำว่าผู้นำองค์กรต้องเป็นแบบอย่าง บทบาทภารกิจของ ป.ป.ช. ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) การตรวจสอบและเฝ้าระวังการทุจริต สิ่งสำคัญคือการป้องกันปราบปราม และสร้างความตระหนักรู้ เพื่อสร้างค่านิยมและทัศนคติที่ดีให้แก่ข้าราชการ และปรับภาพลักษณ์และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อภาคราชการ โดยให้เห็นว่าภาคราชการมีความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหาทุจริตอย่างจริงจัง ซึ่งปัจจุบันประชาชนให้ความสำคัญกับปัญหาการทุจริตในภาคราชการ โดยผลสำรวจของดุสิตโพลปี ๒๕๕๙ พบว่า สาเหตุของการทุจริตมาจากตัวข้าราชการเป็นส่วนใหญ่ ไม่ใช่ชนกการเมือง และเน้นย้ำว่าการปลูกฝังทัศนคติต้องเริ่มตั้งแต่เด็ก

### รอง.ผวจ. จังหวัดสงขลา (นายขจรศักดิ์ เจริญโสภา)

จังหวัดสงขลาให้ความสำคัญกับเรื่องการต่อต้านการทุจริต หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ควรให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ และจัดความสำคัญเป็นลำดับแรกๆ เป็นเรื่องที่ทุกคน โดยเฉพาะหัวหน้าหน่วยงานที่ต้องรับเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ร่วมกัน สำหรับสาเหตุ หรือปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้ข้าราชการคิดทุจริต เช่น สงขลาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ มีหน่วยงาน ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างประมาณ ๒ หมื่นกว่าคน ซึ่งใน ๒ หมื่นคน จะยืนยันได้หรือไม่ว่าทุกคนเป็นคนดี นอกจากนี้ ยังมีปัญหาในเรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ และระเบียบใหม่นี้ จะมีผลต่อการกระทำผิด

และจากที่ท่านรองเลขาธิการ ก.พ. กล่าวว่า ก.พ. ต้องการ “คนเก่ง และคนดี” ซึ่งคนดี อาจประเมินยาก ดังนั้น ก.พ. จึงต้องการคนเก่ง และคนไม่โกง ซึ่งเป็นเรื่องที่เราน่าจะทำได้ จึงต้องร่วมกันคิดว่า ทำอย่างไรจึงจะไม่โกง เพื่อลดปัญหาการทุจริต คอร์รัปชัน

จังหวัดสงขลามีปัญหาในเรื่องการใช้กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างผิด ปัญหาการเรียกรับสินบน ซึ่งการแก้ไขควรใช้บุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีของจังหวัดสงขลา เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำดี และในปีนี้ได้แจ้งให้ทุกหน่วยงานคิดแนวทางการแก้ไข ซึ่งจากแผนงาน/โครงการ พบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่มีคำของบประมาณในเรื่อง “ฝึกอบรม” ซึ่งควรมีการทบทวนว่า จะช่วยแก้ไขปัญหได้จริงหรือไม่ และวางแนวทางในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน

สำหรับการดำเนินการ มีความเห็นว่า ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการผลักดันและขับเคลื่อนงานให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ผู้บริหารหน่วยงานจึงควรยึดหลักธรรมาภิบาล หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และจังหวัดมีนโยบายให้ผู้บริหารหน่วยงาน มีการลงนาม MOU กับท่านผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนงานร่วมกัน ส่วนการอบรมเห็นว่า ยังมีความจำเป็นแต่ควรเพิ่มกิจกรรมการปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิร่วมด้วย และเน้นในเรื่องการปลูกฝัง สร้างจิตสำนึก ซึ่งการจัดฝึกอบรมต้องมีกิจกรรมที่สะท้อนถึงการพัฒนา และควรมีข้อเสนอในการดำเนินการต่าง ๆ ที่จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องจริยธรรม ปัญหาการทุจริต รวมถึงการพัฒนาระบบงาน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จะให้ทุกส่วนราชการคิดกิจกรรมเพื่อความโปร่งใส โดยนำเสนอ ๑ กิจกรรม/โครงการ ๑ ความโปร่งใส อาทิ การกำหนดค่านิยมขององค์กรที่จะไม่ทุจริต

ทั้งนี้ ในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรรับไปดำเนินการปลูกฝังตั้งแต่เด็กและเยาวชน การปลูกฝังจิตสำนึกข้าราชการควรทำในทุกระดับ มีการสอดแทรกหลักธรรม คำสอนทางศาสนาในหลักสูตรการฝึกอบรมต่าง ๆ

#### **ประธานกรรมการหอการค้าจังหวัดสงขลา (นายวิษพงษ์ สิริธนนท์สกุล)**

การพูดเรื่องทุจริต คอรัปชัน เป็นเรื่องที่ยาก ปัญหาในเรื่องนี้ เป็นไวรัสชนิดหนึ่ง ถ้ามองในมุมปรัชญา เส้นสายโลหิต เป็นเรื่องความรัก เป็นเรื่องของตัวเอง ส่วน จริยธรรม เป็นเรื่องของกระดูกสันหลัง ดังนั้น ปรัชญาเรื่อง จริยธรรม คุณธรรม จึงเป็นเรื่องที่ผสมกับเรื่องของความรัก และความศรัทธา ส่วนมะเร็ง เป็นเรื่องของ ทุจริต

ตัวอย่าง การดื่ม กาแฟ ทุกคนได้ดื่ม แต่เราไม่ได้ดื่ม เป็นมุมมองที่สะท้อนให้เห็นว่า คนเราต้องการได้ หรือมี ในสิ่งที่คนส่วนใหญ่ได้ เช่นเดียวกับ การขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมจริยธรรม การป้องกันการทุจริต ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมเพื่อเป็นแรงผลักดันให้เราทำตามคนส่วนมาก ดังเช่น การกระตุ้นให้คนส่วนใหญ่รักษากฎจริยธรรม วินัย และการป้องกันการทุจริต ก็จะเป็นการเสริมให้คนส่วนน้อยเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นได้

ในเรื่องการผลักดันการส่งเสริมจริยธรรมและการป้องกันการทุจริต ต้องกำหนดเป้าหมายการทำงาน โดยสร้างและปลูกฝังให้เติบโต เป็นต้นไม้ใหญ่ที่แข็งแรง ซึ่งการเติบโตของต้นไม้ รากผอม รากแขนง เป็นสิ่งสำคัญ การดูดซับน้ำที่ดี ต้นไม้ก็จะเติบโตเป็นต้นไม้ที่แข็งแรง ถ้าน้ำและปุ๋ยไม่ดี ต้นไม้ก็อาจไม่โต ดังนั้น เรื่องนี้ เป็นเรื่อง ที่ทุกส่วนต้องช่วยกัน สร้างสภาพแวดล้อมที่ดี

ในการทุจริต ปัญหาอาจเกิดกับกลุ่มคนจำนวนน้อย แต่อาจสร้างผลกระทบในวงกว้าง สร้าง สิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีจึงเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องร่วมกันทำ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อม หรือ สังคมที่ดี

การทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติ การกระทำสำคัญกว่าคำพูด อยากให้เกิดไร ต้องทำเช่นนั้น ต้องสร้าง ศรัทธาในสิ่งที่เราทำเพื่อสร้างความเชื่อมั่น ทำให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เคลื่อนหัวเรือไปในทาง เดียวกัน

.....